

Giv eleverne handlestrategier til håndtering af mobning

Lærervejledning til afspilning af mobbefilm

Formål og setup: Du viser klassen tre kortfilm, der handler om, henholdsvis hvordan det er at være tilskuer til mobning, være med til at mobbe og blive udsat for mobning. I taler om, hvilke handlestrategier der er – det vil sige, hvad man konkret kan gøre for at stoppe mobning, når man er henholdsvis tilskuer til mobning, selv med til at mobbe eller bliver udsat for mobning. Hver film er opdelt i to dele, så I taler om hver film efter visning af del 1 og del 2.

Det skal du bruge: Udstyr til at afspille filmene, som du finder på mobbestop.dk under 'Til læreren'.

Forberedelse: Læs evt. nedenstående vejledning igennem. Vær forberedt på, at eleverne måske vil begynde om at tale om, hvordan det er i deres klasse. Beslut dig for, om du vil give plads til det, eller om du vil insistere på, at I udelukkende taler om filmene.

Tidsforbrug: 90-135 minutter (filmene varer tilsammen ca. 10 minutter, men I skal have god tid til at tale om dem).

Sådan gør du:

1) Fortæl eleverne at I nu skal arbejde med, hvad man konkret kan gøre, hvis man oplever mobning i klassen. Det er nemlig vigtigt, at man gør noget, hvis man oplever mobning - uanset om man er med til at mobbe, tilskuer til mobning eller bliver udsat for mobning. For mobning er meget skadeligt.

2) Fortæl eleverne at:

- Mobning skyldes et generelt dårligt klima i klassen
- Det er tilfældigt, hvem der bliver mobbet - derfor kan mobning ramme alle
- Børn, der mobbes, er ikke anderledes end andre. Mobningen skyldes et dårligt klima i klassen, og derfor er det aldrig ens egen skyld, at man bliver mobbet.

3) Vis filmene og tal med eleverne efter hver film. Se nærmere instruktioner til, hvad I skal tale om under hver film herunder.

Film om at være tilskuer

Sådan gør du:

1) Afspil del 1. Her bliver en pige, Liva, omringet af sine klassekammerater, som mobber hende og skubber til hende. En af tilskuerne, Josefine, synes det er meget ubehageligt og forlader lokalet.

2) Spørg eleverne om følgende:

- Hvordan er det at være Liva (pigen der bliver mobbet)?
- Hvordan det er at være tilskuer til situationen?
- Hvordan har hende, der forlader lokalet (Josefine), det med situationen?
- Hvorfor er der ingen, der gør noget?
- Synes I, man skal gøre noget, hvis man er tilskuer til noget som det her?
- Hvad kan man gøre, hvis man er tilskuer?

3) Afspil del 2. Her kommer Josefine, der havde forladt lokalet, tilbage igen og hjælper Liva ud af cirklen og tager hende med ud af klasseværelset.

4) Tal om hvad der sker. Sig fx: Josefine hjælper Liva væk fra situationen. Det er godt, for så viser hun, at hun ikke synes, det er okay, hvad der sker.

5) Præsenter følgende handlestrategier:

- Bland dig IKKE udenom
- Gå hen til den, der bliver mobbet, og sig "kom vi går".
- Sig det til en voksen, fx en lærer eller dine forældre.
- Trøst eller støt den, der bliver mobbet, evt. bare ved at sende en sød sms.
- Sig stop til den, der mobber.
- Det kan være svært at sige fra, hvis man er alene. Kig rundt og find sammen om at sige fra. Vær modig!

Film om at være mobbeudøver

Sådan gør du:

- 1) Afspil del 1. Ved et uheld kommer Max, der har mobbet Liva i den første film, til at spilde noget mad ud over Liva i skolens kantine. Men da de andre begynder at grine, spiller Max med på den og lader som om, det var med vilje. Liva løber ud af kantinen.
- 2) Tal om hvad der skete. Sig fx: Som I så i filmen, var det faktisk ikke med vilje, at Max spildte mad ud over Liva. Men da de andre begynder at grine, spiller han med på det og lader som om, det var med vilje.
- 3) Hvorfor tror I, det kan være svært for Max at holde op med mobbe? (Vennerne forventer at han mobber, han er måske låst fast i en rolle, han skal finde en ny måde at være i klassen på.
- 4) Hvad synes I, Max kunne gøre?
- 5) Afspil del 2. Mobbeudøveren Max siger til sin 'med-mobber', at han ikke vil mobbe mere.
- 6) Præsenter eleverne for følgende handlestrategier:
 - Stop med at mobbe
 - Beslut dig for, at du ikke vil være med til at mobbe mere
 - Sig til dine venner, at du ikke vil mobbe mere
 - Bed evt. en voksen om hjælp til at stoppe.

Film om at være mobbeoffer

Sådan gør du:

- 1) Afspil del 1. Liva, der blev mobbet, er kommet hjem, men vil ikke fortælle noget til sin mor, hvorfor hun er ked af det, selvom moren spørger flere gange.
- 2) Tal om hvad der sker. Spørg fx om: Hvorfor tror I, at Liva ikke vil sige noget til sin mor?
Årsager til at børn ikke fortæller om mobning er typisk: De synes, det er pinligt, at de bliver mobbet, de vil ikke erkende det, de er bange for, at voksen-indblandingen vil gøre det værre, de er bange for at gøre deres mor/far kede af det.
- 3) Afspil del 2. Liva ender med at fortælle sin mor om mobningen.
- 4) Tal med eleverne om, hvad der skete. Sig fx: Så Liva fortalte det til sin mor. Og det er rigtigt godt. For mobningen skyldes jo, at der er et dårligt klima i hele klassen. Og det kan Liva jo ikke ændre på alene. Så de voksne er nødt til at komme på banen.
- 5) Præsenter eleverne for følgende handlestrategier:
 - Sig det til en voksen, fx din lærer, dine forældre, din moster, din fodboldtræner. Hvis den voksne ikke forstår dig, så find en anden voksen.
 - Ring til børnetelefonen på telefon: 116 111
 - Husk: Det er tilfældigt, at det lige er dig, der bliver mobbet. Mobningen skyldes nemlig ikke dig. Mobning skyldes et dårligt klima i hele klassen. Derfor kan du ikke stoppe mobningen selv.
- 6) Lad eleverne læse mere
Du kan med fordel lade eleverne læse mere om handlestrategierne på elevsiden på mobbestop.dk under 'Til elever'.

Hvad er mobning?

- Mobning er et gruppefænomen.
- Udstødseshandlingerne sker systematisk.
- Mobbeformerne kan være direkte og forfølgende eller være indirekte udelukkende.
- Mobningen foregår i en social sammenhæng, som barnet ikke kan trække sig fra.
- Fem procent af eleverne i 4.-6. klasse mobbes ofte, og 20 procent af eleverne er blevet mobbet i indeværende skoleår.

Kilder: Mobbeforsker Helle Rabøl Hansen, forskningsprojektet Exbus, Red Barnet, Dansk Center for Undervisningsmiljø 2014.